

Rambeslut

Bakgrund till rambeslut

Göteborgs Stad har sedan 2009 arbetat med att öka den enskildes självbestämmande i hemtjänsten. Då infördes möjligheten att kunna förfoga över sin beslutade tid för specifikt serviceinsatser i hemtjänsten. Kommunfullmäktige har 2015 beslutat om att utöka den enskildes självbestämmande till att omfatta både service och omsorgsinsatser. Det vill säga beslut om all hemtjänst, inte bara beslut om service, ska i Göteborgs Stad fattas som rambeslut. Bakgrunden är kommunfullmäktiges inriktningsmål att den enskildes självbestämmande och inflytande i hemtjänsten ska öka.

Avgränsningar

Göteborgs Stad har valt att använda sig av olika beslutstyper som ska tillgodose behov hos personer som bor i ordinärt boende. Uppdrag utifrån ett rambeslut avser behov av hemtjänst dag och kvällstid.

Beslut om hemtjänst

Huvudregeln är att handläggaren fattar beslut om hemtjänst som rambeslut, vilket innebär att majoriteten av uppdragen till utföraren kommer att utgå från ett rambeslut. I vissa fall kan det vara så att fatta rambeslut inte är lämpligt. Det kan handla om att handläggaren bedömer att den enskilde har behov som behöver tillgodoses med specifika insatser som inte bör kunna bytas mot andra insatser för att målsättningen med beslutet/uppdraget ska nås. Det kan t.ex. röra sig om en person som riskerar att bli vräkt om städningen av bostaden inte utförs regelbundet eller om en person som behöver stöd i att sköta sin egen hälsa för att inte fara illa. Det kan också handla om att den enskilde av någon anledning önskar ett insatsbeslut och då ska hen kunna få det. Det ska tydligt framgå i uppdrag till utförare om uppdraget avser utförande utifrån rambeslut alternativt insatsbeslut.

Handläggning och rambeslut

Biståndshandläggare (handlägger ärenden för personer 65 år och äldre) och socialsekreterare (handlägger ärenden för personer under 65 år) fattar beslut om hemtjänst. Beslutet föregås av utredning enligt stadens socialtjänstprocess och är utgångspunkten för uppdraget till utförare av

hemtjänst. I uppdrag utifrån ett rambeslut anges behov av stöd och hjälp inom olika behovsområden, t.ex. förflyttning, bereda måltider, samt en totaltid för genomförande av insatser för att tillgodose dessa olika behov.

Uppdrag till utförare

Rambeslut innebär att den enskilde får beslut om hemtjänst i antal timmar per vecka och kan bestämma över vad hen vill ha stöd och hjälp med men inom vissa ramar. Ramarna för utförande är att inom ramen för beslutat antal timmar tillgodose den enskildes behov utifrån beskrivning av behov och målsättning i handläggarens uppdrag. Uppdraget är utförarens utgångspunkt för att ta fram en genomförandeplan tillsammans med den enskilde. Utföraren ska tillsammans med den enskilde planera vad som ska göras, hur och när varje vecka, samt fördela totaltiden över en schemaperiod (exempelvis fyra veckor). Vad som kommer fram i planeringssamtalet ska dokumenteras i genomförandeplanen. Genomförandeplanen ska vara utgångspunkt för utförarens bemannings- och schemaplanering. Utföraren ska meddela handläggare när genomförandeplan är upprättad/reviderad.

Den enskilde har även rätt att till exempel utifrån dagsform få stöd och hjälp med andra insatser än de som finns beskrivna i den upprättade genomförandeplanen, vilka är de insatser som normalt ska utföras.

Om den enskilde regelbundet behöver stöd och hjälp med andra insatser än vad som ligger inom ramen för beslut och handläggarens uppdrag ska handläggaren kontaktas omgående. I första hand ska utföraren uppmana den enskilde att ta kontakt med handläggaren och i andra hand ska utförare ta kontakt för uppföljning av beslutet. Utföraren ska meddela handläggare om den enskildes insatser inte genomförs och av vilken anledning.

Om utförare väljer att använda underleverantör för utförande av någon del av uppdraget ska den enskilde vid upprättandet av genomförandeplan tillfrågas om den enskilde vill:

1. Förfoga över all sin hemtjänsttid(kunna byta ut insatser), d.v.s. all hemtjänsttid utförs av samma utförare.
2. Få del av hemtjänst utförd av den underleverantör som utföraren anlitar, men avsäger sig då möjlighet att förfoga över all sin hemtjänsttid. Tiden som underleverantör ska utföra räknas av från det totala antalet timmar som den enskilde kan förfoga över(tid inom vilken den enskilde kan byta ut insatser).

I båda fallen måste den enskilde ges möjlighet att kunna välja om, med viss framförhållning, för att ge utförare möjlighet att planera om.

Den enskilde har rätt till att ändra sin genomförandeplan tillsammans med utföraren. Om den enskilde vill ändra på påverkar bemannings- och schemaplanering måste utföraren få tid att planera om denna utifrån den reviderade genomförandeplanen. Omplaneringen ska ske så snart utföraren bedömer att det är möjligt.

Vilka är ramarna

Den enskilde har rätt att tillsammans med kontaktpersonal planera vad som ska utföras inom den beviljade tiden så länge det är förenligt med bedömning av behov och mål i handläggarens uppdrag och medarbetarnas arbetsmiljö. Utförare av hemtjänst ska inte utföra trädgårds- eller fastighetsskötsel eller andra uppgifter som kräver särskild fackkunskap inom andra yrkesområden än vård och omsorg. Ramarna för den enskildes självbestämmande och utförarens planering:

- Den tid den enskilde beviljats i sitt hemtjänstbeslut, tiden framgår även i handläggarens uppdrag till utföraren.
- Vad den enskilde vill ha stöd och hjälp med i planering av vad som i normalfallet ska utföras ska utgå från vad hen ansökt om och bedömts behöva.
- De planerade insatserna ska kunna leda till att målsättningen som den enskilde och handläggaren kommit fram till kan uppfyllas. Målsättningen framgår i handläggarens uppdrag till utföraren.
- Kraven på god arbetsmiljö för medarbetaren. Arbetsgivaren har ansvar för att förebygga vad som skulle kunna orsaka ohälsa och olycksfall i arbetet.

Ramarna för den enskildes eventuella önskemål om annat stöd/annan hjälp med andra insatser än vad som planerats är att insatserna ska utföras inom den enskildes schemalagda tid, att insatserna inte strider mot målsättningen med beslutet/uppdraget och att insatserna är förenliga med krav på god arbetsmiljö.
